

Navn
Adresse
Postnummer og sted

Deres referanse: Deres referanse
Vår referanse: Vår referanse
Vår dato: Vår dato

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Innspill til dokumentforslag 8:28 S (2025-2026) om innføring av ungdomskriminalitetsnemnd og lukkede institusjoner for mindreårige kriminelle

FO deler Frps bekymring over at barn og unge begår alvorlig kriminalitet, men vi er sterkt uenig i forslagene til tiltak som skisseres i dette representasjonsforslaget.

FO er opptatt av at kriminalpolitikken som føres overfor barn og unge må være kunnskapsbasert og ikke basert på følelser og udokumenterte antagelser. FO mener at barn som begår kriminalitet først og fremst har behov for tidlig, koordinert og treffsikker hjelp, stabile voksenrelasjoner, trygghet, skole og inkluderende oppvekstmiljøer.

Virkelighetsbeskrivelsen må være korrekt

Ifølge Statistisk sentralbyrå er ikke barnekriminaliteten økende. Når vi diskuterer barn og kriminalitet, må vi begynne med det mest grunnleggende: en korrekt beskrivelse av virkeligheten. Dersom problemforståelsen er feil, vil også løsningene bli feil. Erfaring viser at dette ofte fører til mer kontroll, strengere straff og symbolpolitikk – i stedet for tiltak som faktisk virker for barn og unge.

Manglende kunnskapsgrunnlag for foreslåtte tiltak

Vi mener at forslaget i stor grad bygger på påstander vi mener det ikke er dekning for å hevde – det er særlig knytta til påstanden om en årsakssammenheng mellom innføringa av ungdomsstraff og stigende alvorlig kriminalitet utført av barn og unge. I forslaget skriver de også at denne antagelsen ikke er forskningsbasert – det betyr at man heller ikke kan bygge politikk på et slikt grunnlag.

FO savner en bredere og mer nyansert analyse av utviklingen, for eksempel: konsekvensene av koronapandemien og nedstengningen av samfunnet, svekkede fritids- og oppfølgingstilbud, økt utenforskap og sosial ulikhet blant barn og unge.

Riksrevisjonens rapport – viktig kritikk utelates

Det vises i forslaget til Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes innsats mot barne- og ungdomskriminalitet (Dokument 3:15 (2024-2025)) hvor de skriver
«ungdom under den kriminelle lavalder fortsetter sin kriminelle løpebane fordi de ikke blir møtt med hverken oppfølging eller konsekvenser. Derfor må man ha en mer helhetlig tilnærming til oppfølging av alle kriminelle ungdommer, uansett alder».

Det de ikke viser til i omtalen av rapporten er kritikken som reises til både justisdepartementet og barne- og familiedepartementet og andre aktuelle departement som ikke har fulgt tilstrekkelig opp at kommunene og politiet ivaretar sitt ansvar for å forebygge barne- og ungdomskriminalitet.

«Forebygging av kriminalitet kan spare samfunnet for store økonomiske kostnader og betydelige menneskelige lidelser. Å forebygge gjennom å bekjempe utenforskap og sikre gode og trygge oppvekstmiljø for barn og unge kan ha avgjørende betydning for det enkelte barns utvikling og gi positive ringvirkninger på samfunnsnivå.»

Forslag om å opprette en ungdomskriminalitetsnemnd,

Ungdomskriminalitetsnemnd er omtalt kort av ekspertgruppa uten at de kommer med en anbefaling om at dette er noe som skal opprettes i Norge. I den rapporten vises det til erfaringer fra Danmark og Sverige, men uten en tilstrekkelig kritisk gjennomgang av hva som faktisk har hatt effekt.

I et intervju i Fontene fra 07.09.2025 undrer den danske sosiologen og forfatteren Aydin Soei seg over at andre skandinaviske land, som Norge, tenker at de strenge straffene i Danmark er det som fungerer. I artikkelen peker Soei blant annet på at det ofte er en feilslutning når andre land tror det er Danmarks strenge straffer som har gitt positive resultater. Ifølge Soei er det de lokale, forebyggende tiltakene, det tverrfaglige samarbeidet og den tidlige innsatsen som har hatt effekt – ikke skjerpede straffer¹.

FO deler denne vurderingen og advarer mot å importere strafferettslige løsninger uten å ta med den forebyggende helheten som har vært avgjørende for eventuelle positive resultater.

FOs standpunkt

FO mener at:

- forebygging må være hovedstrategien i arbeidet mot barne- og ungdomskriminalitet
- innsatsen må rettes mot utenforskap, fattigdom, skolefrfall og manglende oppfølging
- kommunene må styrkes,

Å møte barn med mer straff og mer kontroll uten samtidig å sikre tidlig, koordinert og tilstrekkelig hjelp, vil etter FOs vurdering ikke redusere kriminalitet – men heller øke risikoen for marginalisering og varig utenforskap.

Mvh

---

¹ <https://fontene.no/nyheter/er-danskene-sa-harde-i-klypa-mot-unge-kriminelle-som-vi-tror-6.603.1161281.f617f71f48>

Marianne Solberg
forbundsleder

Inger Karseth
seniorrådgiver